

Fra representanten Anniken Huitfeldt (AP) til utenriksministeren:

Stortinget vedtar de årlige statsbudsjettene. Samtidig skal Norge som internasjonal aktør og giverland være til å stole på – skiftende regjeringer har inngått avtaler og gitt politiske erklæringer mv. om bruk av bistandsmidler med til dels betraktelig lengre tidshorisont enn ett budsjettår. Kan jeg med dette be om en oppdatert og samlet oversikt over alle slike tilsagn om bistandsmidler regjeringen anser Norge for å være politisk bundet av, fordelt år for år for perioden 2022–2026, og fordelt på budsjettkapitler og -poster?

Utenriksministerens svar:

Under følger en oversikt over tilskuddspostene på bistandsbudsjettet under Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet med en angivelse av midler Norge kan anses politisk bundet av for perioden 2022-2026. Tabellene under hver post angir juridisk forpliktete midler per august 2021. Øvrige politiske bindinger er nærmere forklart i tekst. Det er innhentet svar fra Klima- og miljødepartementet for framstillingen av klima- og skoginitiativet, som framkommer til slutt i dette svaret.

Ansvar for utviklingssamarbeidet er delt mellom utviklingsministeren og meg, jf. oversikt over ansvarsområder i Prop. 1 S (2020–2021) s. 29, men jeg sender et samlet svar som omfatter våre respektive budsjettkapitler.

For kjernestøtte til multilaterale organisasjoner er følgende omtale gjeldende for de fleste poster:

I Prop. 1 S (2018–2019) foreslo regjeringen at Norge skulle gjeninnføre flerårige indikative tilsagn om frivillige kjernebidrag til FN's fond, programmer og særorganisasjoner, noe Stortinget ga sin tilslutning til ifm. Innst. 7 S (2018–2019). Komiteen skriver: "K o m i t e e n registrerer at regjeringen ønsker å gjeninnføre prinsippet med flerårige indikative tilsagn, med Stortingets samtykke. K o m i t e e n deler regjeringens oppfatning av at dette vil kunne bidra til mer langsiktighet i kjernebidragene og slik bidra positivt til reformprosessene i FN."

På dette grunnlaget ble det gitt tilsagn til de FN-organisasjonene Norge gir kjernebidrag til, om at vi ville opprettholde kjernebidrag på minimum 2019-nivå gjennom de respektive organisasjonenes innværende strategiske planperiode (stort sett t.o.m. 2021). Tilsagnet var i tråd med Norges oppslutning om Funding Compact, en fremforhandlet enighet mellom FN og medlemslandene som beskriver felles innsats for et mer effektivt FN. Flerårige bidrag gir organisasjonene forutsigbarhet i arbeidet med å følge opp internasjonalt vedtatte planer. Bidrag uten sterk øremerking gir videre fleksibilitet både til organisasjonenes langsiktige arbeid og til kriserespons. Gjennom behandlingen av stortingsmeldingen om Norges rolle og interesser i multilateralt samarbeid (Meld. St. 27 (2018–2019)) ga Stortinget tilslutning til regjeringens tiltak for å sørge for at Norges økonomiske støtte til de multilaterale organisasjonene fremmer bedre koordinering og samarbeid på tvers, effektivitet og best mulige resultater. Et av tiltakene regjeringen gikk inn for, var å gi flerårige indikative tilsagn og å vri bidragene mot mer kjernestøtte (gjelder kap. 150, post 71 *Verdens Matvareprogram (WFP)* og kap. 150, post 72 *FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)*, kap. 164, post 71 *FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)*, kap. 164, post 72 *FNs*

befolkningsfond (UNFPA) og kap. 171, post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP) og kap. 171 post 71 FNs barnefond (Unicef)).

I Prop. 1 S (2020–2021) beskrev regjeringen ønsket om å opprettholde kjernebidragene på et høyt nivå og å videreføre indikative flerårige tilsagn for slik støtte. Frivillige kjernebidrag kan betraktes som medlemslandenes «svar» på FN-organisasjonenes langtidspaner og vurderinger av deres organisasjonsmessige styrker og svakheter. Tilsagnene vil gjelde for organisasjonenes neste planperiode (2022–2025).

Jeg gjør oppmerksom på at tallene under bare omfatter bindinger og forpliktelser, og ikke reflekterer den totale størrelsen på budsjettpostene. Det inngås også løpende nye avtaler under de ulike postene som kan binde opp midler i årene fremover.

Tallene som er oppgitt i tabellene under den enkelte post reflekterer summen av inngåtte flerårige avtaler, og som dermed er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak.

Kap. 144, post 70 Utsvekslingsordninger

Norec har en søknadsbasert tilskuddsordning. Det vurderes at det ikke er gitt tilsagn under ordningen som er relevant for spørsmålet.

Kap. 150, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Humanitær bistand	1 892 000	1 728 000	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Det er i tillegg flere avtaler med humanitære organisasjoner som utløper i 2021 og som planlegges fornyet for en ny flerårig periode f.o.m 2022. Dette gjelder bl.a. FNs nødhjelpsfond (CERF), hvor 420 mill. kroner har vært avtalefestet årlig for perioden 2018–2021, og FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) hvor 90 mill. kroner har vært avtalefestet årlig for perioden 2018–2021. Andre større avtaler går ellers ut i 2022 og 2023; som de syv strategiske partnerskapsavtalene med norske humanitære organisasjonene, med en totalramme på 1,7 mrd. kroner årlig, avtalen med Den internasjonale Røde Kors komiteen (ICRC) på 150 mill. kroner årlig og avtalen med FNs barnefond (Unicef) om Education Cannot Wait på 20 mill. kroner årlig.

Arbeidet med fordelingen av det humanitære budsjettet skiller seg fra annen bistandsforvaltning ved at det må være en viss grad av fleksibilitet når budsjettet skal fordeles slik at vi og våre partnere kan reagere raskt på skiftende humanitære behov. Fordelingen er basert på humanitære behov og en helhetlig vurdering av krisene, i lys av størrelse på appellene, finansieringsgap og relevante partners tilstedeværelse og tilgang. Med utgangspunkt i at regjeringen la fram «Strategi for norsk humanitær politikk (2019–2023)» besluttet det i begynnelsen av hvert år hvilke kriser og tematiske områder som skal prioriteres over det humanitære budsjettet utover det som allerede er avtalefestet. I 2021 ble om lag 2 mrd. kroner besluttet fordelt på land/kriser og tematiske satsningsområder på denne måten.

Det er i hovedsak FN og Røde Kors-bevegelsen som brukes som kanal, i tillegg til noen frivillige organisasjoner.

Ellers er det i henhold til regjeringens strategi for norsk humanitær politikk avsatt en del av det humanitære budsjettet til bruk for uforutsette/akutte humanitære kriser i løpet av året, dvs. en global humanitær reserve som gjør Norges humanitære partnere i stand til å reagere raskt og effektivt på akutte behov. I 2021 er dette beløpet på 300 mill. kroner. Dette er en praksis som vil videreføres.

Kap. 150, post 71 Verdens matvareprogram (WFP)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 150, post 72 FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 151, post 70 Fred og forsoning

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Fred og forsoning	108 072	38 138	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Norsk freds- og forsoningsinnsats bygger på langsiktig engasjement der Norge skal være en forutsigbar og pålitelig samarbeidspartner. Innsatsen foregår i tett dialog med land hvor Norge er involvert. Tilrettelegging og oppfølging av fredsinitiativ og fredsprosesser har i praksis vært håndtert som langsiktige, politiske bindinger for Norge. Gitt en ofte uforutsigbar utvikling i mange fredsprosesser, bygger forvaltningen av posten samtidig på en stor grad av fleksibilitet og med mulighet for raske omprioriteringer basert på fremdriften i prosessene. Behovet for å opprettholde tilstrekkelig fleksibilitet tilsier også at kun en andel av posten er avtaleforpliktet i 2022 og 2023, ref. ovenfor. Det er ikke avtaleforpliktet midler for 2024–2026.

Omtrent 40 pst. av midlene tildeles internasjonale og nasjonale samarbeidspartnere (NOREF, Centre for Humanitarian Dialogue, European Institute for Peace, International Crisis Group mfl.), ofte gjennom toårige eller treårige samarbeidsavtaler.

Kap. 151, post 71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Anti-radikalisering og voldelig ekstremisme	15 865	3 510	0	0	0
Organisert kriminalitet og ulovlig handel	858	0	0	0	0
Utvikling og nedrustning	850	0	0	0	0

Sivil krisehåndtering og sikkerhetssektorreform	12 300	12 300	12 300	0	0
---	--------	--------	--------	---	---

Utfyllende kommentarer:

Anti-radikalisering og bekjempelse av voldelig ekstremisme er en prioritet for Norge. Under posten støttes flere viktige partnere som arbeider mot radikalisering av ungdom og kvinner i utsatte områder, samt forskning og kapasitetsbygging på feltet. Det planlegges å inngå flerårige avtaler i løpet av 2021 og 2022 som vil binde opp midler i kommende år.

Innenfor tematikken organisert kriminalitet og ulovlig handel er det i 2022 blant annet forpliktet midler til det årlige frivillige bidraget til FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC) som dekkes over posten. Dette frivillige bidraget er på 19 mill. kroner i 2021, og den flerårige avtalen skal fornyes om kort tid. Det planlegges videre å inngå ytterligere flerårige avtaler i løpet av 2021 og 2022 som vil binde opp midler i kommende år.

Det har vist seg utfordrende å finne solide, langsiktige tiltak å støtte under utvikling og nedrustning, da tiltak knyttet til kjernefysisk nedrustning i liten grad faller inn under OECD-DAC-regelverket for offisiell bistand. For Norge anses imidlertid kjernefysisk nedrustning som viktig for utvikling, og det arbeides for å inngå langsiktige avtaler på feltet som er i tråd med DAC-regelverket.

UD har inngått en rammeavtale med NORDEM for sekondering av sivilt personell til internasjonale misjoner, i stor grad gjennom FN. På dette feltet har UD forpliktet seg til å bidra med 12,3 mill. kroner pr år i perioden 2022-2024, med forbehold om Stortingets godkjenning.

Budsjettet for internasjonale politibidrag er på inntil 55 mill. kroner pr år (ettårige avtaler). Bidraget i Mali er forpliktet ut 2022 med et budsjett på 10 mill. kroner. Det er ønskelig fra norsk side å videreføre oppdragene også i påfølgende år, men vi vil da ha større mulighet til å justere budsjettet og hvilke bidrag vi vil fortsette med. Det vil være mulig med en gradvis nedjustering over tid.

Kap. 151, post 72 Stabilisering av land i krise og konflikt

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Totalt forpliktet på posten	121 482	2 540	2 540	0	0

Utfyllende kommentarer:

Fra 2023 gjelder det avtaleforpliktete beløpet kun stipendprogrammet i Rakhine/Myanmar.

Den største satsingen på posten i 2021 er støtte til Syria-krisen, inkludert innsats i nabolandene. Det er ikke avgjort på hvilket nivå denne satsingen vil bli videreført fra 2022 og beløp er i liten grad avtalesfestet, men den forventes å binde opp en stor del av posten i forbindelse med videre overgang fra i hovedsak humanitær innsats til «early recovery» i kommende år. Innretningen på støtten til Syrias befolkning og syriske flyktninger i nabolandene vil også avhenge av fremdrift i den politiske prosessen. Støtte i Afrika sør for Sahara vil være viktig i årene fremover gitt Norges engasjement for stabilisering i Sahel og på

Afrikas horn. Det er imidlertid ikke avtalefestet eller gitt politiske løfter om konkrete beløp i regionen utover 2022. Kjernestøtte til organisasjonen International Organization on Migration (IOM) dekkes over posten, men er foreløpig ikke avtalefestet etter 2022.

Kap. 151, post 73 FN og globale utfordringer

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Totalt forpliktet på posten	149 359	150 168	100 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

Det er inngått en femårig avtale om støtte på 500 mill. kroner til FNs fredsbyggingsfonds strategiske plan (2020–2024), med en årlig indikativ utbetaling på 100 mill. kroner.

Kap. 151, post 74 Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Pliktige bidrag internasjonale organisasjoner	366 000	366 000	366 000	366 000	366 000

Utfyllende kommentarer:

Posten dekker pliktige bidrag til internasjonale organisasjoner over programområde 03 (ODA-andel). Midlene på posten er derfor forpliktet i sin helhet gjennom våre medlemskap.

Kap. 152, post 70 Menneskerettigheter

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Menneskerettigheter	201 307	73 412	5 750	0	0

Utfyllende kommentarer:

I tillegg til de juridiske forpliktelsene er det en rekke politiske forpliktelser under denne posten i 2021–2026, blant annet innenfor ytringsfrihet, menneskerettighetsforsvarere, tros- og livssynsfrihet, demokrati og rettstat, kulturelle rettigheter og støtte til seksuelle minoriteter. Posten finansierer et stort antall avtaler med ett til fire års varighet, som støtter opp om regjeringens politiske prioriteringer. Flere avtaler er under utvikling nå.

Kap. 152, post 71 FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Rammeavtale med OHCHR	165 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Meld. St. 10 (2014–2015), Menneskerettighetsmeldingen, omhandler Norges internasjonale innsats for menneskerettigheter. Meldingen viser hvordan Norges innsats skal gis et løft

globalt, regionalt og bilateralt. Økning i Norges finansielle støtte til OHCHR er et eksplisitt tiltak, men ikke angitt med beløp eller tidsperiode.

Gjeldende avtale om langsiktig styrket samarbeid og støtte til OHCHR ble inngått i 2018 og utgår i 2021. Det er ingen juridisk forpliktete midler for 2022 og fremover. I det årlige møtet med OHCHR 17. februar 2021, der FNs høykommissær for menneskerettigheter og jeg deltok, bekreftet jeg at Norge vil fortsette å støtte OHCHRs arbeid gjennom en ny flerårig avtale (tentativt 2022-2023).

Kap. 159, post 70 Midtøsten og Nord-Afrika

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Støtte til Palestina	103 500	41 000	30 000	0	0
Kjernebidrag til UNRWA, FN- org. for palestinske flyktninger	0	0	0	0	0
Øvrig støtte i regionen	43 913	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Det er et politisk mål å videreføre den langsiktige støtten til Palestina, som fremover vil utgjøre en betydelig del av posten. Budsjettstøtten, som gis for å styrke palestinske selvstyremyndigheters (PA) evne til å levere tjenester til egen befolkning, er ikke avtalefestet, men er et viktig bidrag for å styrke institusjonsbyggingen og palestinsk eierskap. Det samme gjelder støtten til viktige samfunnsinstitusjoner som Folkehelseinstituttet og det statistiske sentralbyrået, som begge er bygget opp med norsk ekspertbistand. Sentralt i AHLC-sammenheng er videre mekanismene som sørger for nødvendig innførsel av varer til Gaza, som Norge har støttet i en årrekke. Til sammen utgjør støtte til disse formål årlig omlag 50 mill. kroner.

Det arbeides med muligheten for å inngå flere flerårige avtaler for Palestina-støtten, noe som vil føre til flere bindinger på posten.

Kjernestøtten til UNRWA har som formål å sikre at palestinske flyktningers grunnleggende behov blir ivaretatt. Støtten til UNRWA er ikke avtalefestet, men har ligget på 125 mill. kroner årlig de siste årene.

Kap. 159, post 71 Europa og Sentral-Asia

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Juridiske forpliktelser	570 607	304 150	203 555	131 819	48 149

Utfyllende kommentarer:

Bistanden til Europa og Sentral-Asia støtter opp under europeisk integrasjon, demokratisering og reform i de landene som har forpliktet seg til dette.

Norsk støtte til Ukraina har i flere år ligget på ca. 200 mill. kroner årlig. Dette inkluderer noe humanitær bistand til landet over kap. 150, post 70. Bistanden til Georgia ligger på ca. 55 mill. kroner årlig.

Også når utviklingen er mindre positiv, er bistand viktig for å støtte reformvillige krefter og sivilt samfunn i landene – eller i eksil, slik vi har gjort i Hviterussland siden 2020.

Dobling av bistanden til Vest-Balkan fra 2017-nivå (175 mill. kroner) har vært en politisk målsetning. En tilnærmet dobling ble oppnådd i 2019 og videreført i 2020 (343 mill. kroner). Budsjettet for 2021 innebar en mindre reduksjon (325 mill. kroner). Norge er største bilaterale bidragsyter til Western Balkans Investment Framework. Tilskudd blir gitt årlig, men er ikke juridisk forpliktet. Det planlegges et tilskudd på om lag 30 mill. kroner i år som del av en mellomlangsigte plan om å øke det norske bidraget til mekanismen.

Støtte til OSSE (inkl. NORDEM-sekonderinger) og Europarådet er ikke juridisk forpliktet, men har over lang tid ligget på ca. 50 mill. kroner årlig til hver av organisasjonene. I tillegg til dette kommer årlige påfyllinger til fond rettet mot energireform, herunder spesielt NEFCO og EBRD, samt belastningsfullmakter. Dette er årlige tildelinger til langsiktige satsinger, men som ikke framgår av de juridisk forpliktete tallene.

Kap. 159, post 72 Afghanistan

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Juridiske avtaleforpliktelser	101 424	51 000	21 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

For flere av de største innsatsene over posten inngås det ettårige avtaler. Disse fremgår ikke av tabellen.

Det ble avholdt giverkonferanse i november 2020 der Norge ga tilsagn om sivil bistand på totalt 650 mill. til Afghanistan i 2020, samt indikerte støtte på tilsvarende nivå ut 2024 gitt tilfredsstillende fremgang i den afghanske regjeringens innsats mot korrupsjon mv. Det ble også tatt forbehold som tydeliggjør at Norge ikke vil støtte en regjering som ikke respekterer menneskerettighetene. Innenfor denne rammen er det gitt tilsagn om 90 mill. per år i perioden frem til 2024 til sivil sikkerhetssektor (Law and Order Trust Fund for Afghanistan), i NATO-toppmøtet i Brussel i 2018.

Tilsagnet på 650 mill. inkluderer støtte over andre budsjettposter, herunder kap. 150, post 70, kap. 151, post 70 og kap. 170, post 70.

På grunn av den dramatiske utviklingen i Afghanistan de siste ukene er det påbegynt en gjennomgang av innretningen på norsk bistand til landet, og det vil kunne komme til dels betydelige endringer.

Kap. 159, post 75 Afrika

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Partnerland i Afrika sør for Sahara	850 457	566 101	148 345	16 607	0
Andre prioriterte og øvrige land	86 154	19 500	0	0	0
Regionale tiltak	57 237	2 500	0	0	0
Sivilt samfunn, norske organisasjoner	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000

Utfyllende kommentarer:

En del planlagte utbetalinger i 2022 og kommende år vil bli avtalefestet i løpet av 2021. Støtten til regionale tiltak, inkl. den afrikanske union (AU), vil ligge på om lag 100 mill. kroner i året.

Kap. 159, post 76 Asia

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Juridiske avtaleforpliktelser	205 010	149 491	81 000	39 512	0

Utfyllende kommentarer:

Norge har fryst stat-til-stat-programmene for faglig samarbeid mellom norske og myanmarske offentlige institusjoner etter kuppet i februar 2021.

Kap. 159, post 77 Latin-Amerika og Karibia

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Juridiske avtaleforpliktelser	25 440	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Midlene over posten går hovedsakelig til partnerlandet Colombia og oppfølging og implementering av fredsavtalen fra 2016.

FNs flergiverfond for implementering av fredsavtalen er vår viktigste kanal for bistand. Støtten forpliktes juridisk kun for ett år av gangen. Norge har flere ganger signalisert en langsiktig støtte til dette arbeidet og forpliktelsen strekker seg således utover 2022.

Av betydning for opprettholdelsen av nivået er også spesielt tildelinger fra kap. 151, post 70 *Fred og forsoning* og kap. 152, post 70 *Menneskerettigheter*.

Kap. 160, post 70 Helse

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
1. Globale fond					
Vaksinealliansen Gavi covidAMC IFFIm	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria	800 000	0	0	0	0
Den globale finansieringsfasiliteten for mødre- og barnehelse GFF	600 000	600 000	0	0	0
Vaksinealliansen Gavi 5.0 tilskuddsavtale	1 210 000	1 210 000	1 210 000	1 251 000	0
Gavi 5.0 Matching Fund	40 000	40 000	40 000	40 000	0
Vaksinealliansen Gavi 5.0 IFFIm	100 000	360 000	450 000	515 000	515 000

2. Forskning, produktutvikling og innovasjon					
CEPI 2017-2021 IFFIm nedbetaling	120 000	120 000	120 000	120 000	
CEPI-korona 2020 IFFIm nedbetaling	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
3. Forskningsrådet					
Årlig overføring, inkl. 10 mill. kroner til NCD	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
4. Faglig bistand helse					
Covid-19 overvåkingsstøtte DHIS2, UiO	7 193	0	0	0	0
Beslutningsstøtte UHC, UiB (Network of universities and local domestic institutions to build country level capacity for applying ethical and economic analysis to establish rational priorities in health care at country level and within domestic resource constraints, as effective priority setting is at the heart of effective health sector reform).	11 100	3 000	0	0	0
5. Andre innsatser					
Haydom-sykehuset Tanzania	14 000	0	0	0	0
NCD-alliansen	6 000				

Utfyllende kommentarer:

Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR): Tilsagn på 9,6 mrd. kroner for årene 2020-2025 dekkes delvis over denne posten. Det finnes ingen omforent internasjonal metode for måling av giverstøtte til SRHR. For å fange opp SRHR-relevant kjernestøtte til multilaterale organisasjoner i tillegg til støtte med formål om å beskytte og fremme SRHR fra ulike poster har vi fra norsk side valgt å regne følgende inn i metoden for å måle støtte til SRHR:

- 100 pst. av kjernestøtten til UNFPA
- 100 pst. av kjernestøtten til UNAIDS
- 50 pst. av støtten til Det globale fondet
- 28 pst. av støtten til Den globale finansieringsfasiliteten for kvinners, barns og ungdoms helse(GFF)
- I tillegg inkluderes tiltak for reproduktiv helse som finansieres fra flere poster

Kap. 160, post 71 Verdens helseorganisasjon (WHO)

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 160, post 72 FNs aidsprogram (UNAIDS)

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 161, post 70 Utdanning

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Education Cannot Wait (ECW)	133 000	Se komm.	Se komm.	Se komm.	0
Det globale partnerskapet for utdanning (GPE)	Se komm.	Se komm.	Se komm.	Se komm.	0
UNESCO og Unicef	Se komm.	Se komm.	Se Komm.	Se komm.	0
UNESCO seksualitetsundervisning	20 000	Se komm.	Se komm.	Se komm.	0
Yrkesutdanning	95 342	27 732	0	0	0
Høyere utdanning	274 541	274 673	210 237	195 452	165 704
Annet avtalefestet	27 720	27 720	5 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

En stor andel av midlene på posten er politisk forpliktet, men foreløpig ikke avtalefestet. Totalt er det bindinger på posten på om lag 1 960 mill. kroner i 2022 (avtalefestet i tillegg til støtte til GPE, UNESCO og Unicef).

Det globale partnerskapet for utdanning (GPE): Regjeringen annonserte et bidrag på inntil 3 700 mill. kroner, under påfyllingskonferansen i juli 2021, til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) i perioden 2021-2025. Det utgjør 740 mill. kroner årlig i perioden 2021-2025.

Education Cannot Wait (ECW): Avtalefestet støtte til ECW er på 133 mill. kroner i 2022 over denne posten. Ny avtale med ECW skal inngås i 2023.

Årlig utbetaling til programsamarbeidsavtalen med *UNESCO* er på om lag 100 mill. kroner. Den tematiske utdanningsstøtten til *Unicef* er på 574 mill. kroner årlig i inneværende avtaleperiode. Dette er ikke avtalefestet utover 2021.

UNESCOs seksualitetsundervisning: Beløpet på 20 mill. kroner årlig er del av forpliktelsene på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, som ikke er avtaleforpliktet utover 2022. Forpliktelsen utløper i 2025.

Yrkesutdanning: Opptrappingsplanen på yrkesopplæring ble vedtatt som del av revidert nasjonalbudsjett i 2018. Opptrappingsplanen svarer til Stortingets anmodningsvedtak nr. 74. (2017-2018). Opptrappingsplanen omtaler perioden 2018-2021, men har ikke et tallfestet mål for økningen. Innsatsen har vært planlagt for om lag 173 mill. kroner årlig, for å opprettholde nivået på satsingen. Avtaleforpliktelser for 2022 er på cirka 95 mill. kroner.

Høyere utdanning: Det er gitt tilsagn om at Norge vil bidra med over 1 mrd. kroner til Norges program for kapasitetsutvikling i høyere utdanning og forskning (NORHED II) for perioden 2021-2026, og det legges opp til 190 mill. kroner årlig til dette. Det er avtaleforpliktelser for om lag 275 mill. kroner til høyere utdanning i 2022.

Innovasjon: Det legges opp til en videreføring av Visjon 2030 med 15 mill. kroner per år. I tillegg er det satt av midler til Det globale digitale biblioteket på om lag 4 mill. kroner årlig. Det er ikke inngått avtaler for 2022 innen innovasjon.

Kap. 161, post 71 *Forskning*

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Forskning (inkludert Norges Forskningsråd)	94 172	85 000	20 428	19 000	19 000
Forskningsorganisasjoner Afrika	23 374	5 631	0	0	0
Basisbevilgning CMI	20 500	21 500	22 500	23 500	23 500

Utfyllende kommentarer:

Det utlyses nå programmer for flerårige avtaler med forskningsorganisasjoner i Sør (ca. 20 mill. kroner er bevilget til formålet i 2021).

Kap. 161, post 72 *Kunnskapsbanken og faglig samarbeid*

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Fisk for utvikling	50 625	23 326	12 687	0	0
Olje for utvikling	115 920	107 160	1 000	0	0
Skatt for utvikling	93 662	38 626	0	0	0
Likestilling for utvikling	2 032	0	0	0	0
Digitalisering for utvikling	3 889	0	0	0	0
Statistikk og registre	0	0	0	0	0
Anti-korrupsjon og godt styresett	12 300	8 000	6 400	0	0
Evaluerings	0	0	0	0	0
Landbruk for utvikling	4 300	0	0	0	0
Kunnskapsbanken og faglig samarbeid (generelt)	84 402	14 470	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Midlene er fordelt på ulike faglige samarbeidsprogrammer i forskjellige faser og av ulike omfang. Det er vanlig å inngå treårige avtaler, men samarbeidet er langsiktig og det er ikke uvanlig å ha et 10-15 års perspektiv. I større, etablerte programmer er midler bundet opp i flerårige programavtaler med myndigheter i samarbeidsland, rammeavtaler med norske institusjoner og/ eller avtaler med internasjonale organisasjoner.

Norge forpliktet seg i 2015, gjennom «Addis Tax Initiative» (ATI), til å doble skatterelatert bistand til minst 268 mill. kroner i 2020. ATI samarbeidet er forlenget til 2025, med forpliktelse til minimum å opprettholde dette nivået. Skatt for utvikling er det største programmet innen skatterelatert bistand.

Under Our Ocean-konferansen 2019 forpliktet regjeringen seg til å øke støtten til Fisk for utvikling med 50 mill. kroner i 2020-2021. På grunn av forsinkelser grunnet pandemien ble denne forpliktelsen skjøvet på til 2021-2022.

Kap. 162, post 70 Næringsutvikling og handel*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Bedriftsstøtte	25 824	6 846	0	0	0
Strategiske partnerskap	63 347	24 097	10 018	0	0
Andre rammevilkårstiltak - investeringer	44 035	22 000	14 400	0	0
Andre rammevilkårstiltak - handel	68 180	27 000	6 400	0	0

Utfyllende kommentarer:

Bedriftsstøtteordningen: Fra utlysningen i 2020 ligger det pt. forpliktelser på 12,8 mill. kroner i 2022 og 3,8 mill. kroner i 2023. Totalt er imidlertid 22 søknader til en verdi av 44,8 mill. kroner godkjent, og de resterende midlene vil bli avtalefestet i nær fremtid.

Kap. 162, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Matsikkerhet, fisk og landbruk	450 489	415 225	270 998	18 489	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene inkluderer kjernestøtte til det internasjonale fondet for landbruksutvikling (IFAD) på 170 mill. kroner per år, støtte til Verdensbanken landbruksfond (GAFSP) på 100 mill. kroner per år (2021-2023) og støtte til Det globale fondet for matplanter (GCDT) på 65 mill. kroner per år (2021-2024). I tillegg omfatter beløpene støtte til bl.a. Utviklingsfondet og Farm to Market Alliance (FtMA).

Kap. 162, post 72 Fornybar energi*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
ESMAP Kjernestøtte	100 000	150 000	135 000	0	0
Sustainable Energy Fund Africa - SEFA	30 000	20 000	0	0	0
Diverse bindende avtaler	140 027	46 798	14 000	14 000	5 000
Bedriftsstøtte til fornybar investeringer	62 933	14 917	13 417	0	0
Rammevilkårstiltak – investeringer – fornybar energi	49 609	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

De forpliktete midlene skal bl.a. gå til styrking av energisektoren gjennom fond i Verdensbanken og Den afrikanske utviklingsbanken, eksempelvis gjennom Verdensbankens Energy Sector Management Assistance Program (ESMAP) og Den afrikanske utviklingsbankens Sustainable Energy Fund Africa (SEFA). De forpliktete midlene inkluderer bedriftsstøtte for fornybar energi prosjekter og støtte til rammevilkårstiltak for investeringer i fornybar energi.

Kap. 162, post 73 Det internasjonale finansieringsinstituttet (IFC)*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Kapitaløkning IFC	46 711	46 711	46 711	46 711	0

Utfyllende kommentarer:

I tillegg til avtaleforpliktet kapitaløkning i IFC, dekker posten strategisk samarbeid med IFC der avtaler som hovedregel inngås årlig.

Kap. 162, post 75 Norfund – tapsavsetting og post 95 Norfund – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Kap. 162, post 75 Norfund (tapsavsetting)	0	0	0	0	0
Kap. 162, post 95 Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland)	0	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Norfund får årlig tilført investeringskapital over kap. 162, postene 75 og 95. I Meld. St. 24 (2016-2017) *Felles ansvar for felles fremtid – Bærekraftsmålene og norsk utviklingspolitikk* ble det lagt opp til å øke tilskuddet til Norfund med 50 pst. i inneværende stortingsperiode, dvs. til en samlet bevilgning over postene 75 og 95 på 2 250 mill. kroner.

Kap. 163, post 70 Miljø og klima*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Miljø og klima	893 752	730 334	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Det grønne klimafondet (GCF) er hovedkanal for norsk multilateral klimafinansiering av utslippsreduksjoner og klimatilpasning i utviklingsland. Det årlige norske bidraget til GCF på 800 mill. kroner i 2022 og 700 mill. kroner i 2023 utgjør hoveddelen av bindingene fremover. På det øvrige miljøfeltet er FNs miljøprogram (UNEP) og Den globale miljøfasiliteten (GEF) de viktigste kanalene for norsk bistand på miljøområdet og har fått utbetalt henholdsvis 90 og 120 mill. kroner i 2021. Nye avtaler gjeldende fra 2022 vil eventuelt inngås i 2022 og er dermed ikke reflektert i tabellen over.

Kap. 163, post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Marin forsøpling program	54 651	18 635	0	0	0
Bærekraftig forvaltning av hav	30 237	12 979	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

I 2018 forpliktet regjeringen seg til å bruke 1,6 mrd. kroner på bistandsprogrammet mot marin forøpling over en fireårsperiode. I 2020 ble det vedtatt å forlenge denne forpliktelsesperioden med to ekstra år, slik at programmet nå løper ut 2024. Bistandsprogrammet finansieres fra 2021 over kap. 163, post 71 og kap. 159.

Kap. 164, post 70 Likestilling

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Kvinneres rettigheter og likestilling	60 388	50 000	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Det er en rekke politiske forpliktelser, i tillegg til de juridiske, som dekkes over denne posten i 2022–2026. Posten finansierer avtaler med ett til fire års varighet, som inngås løpende. Tiltak støttet fra denne posten spiller en viktig rolle i gjennomføringen av regjeringens handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks- og utviklingspolitikken, som skal oppdateres i 2022. Bevilgningen spiller også en sentral rolle i gjennomføringen av regjeringens forpliktelse om å bidra med 10,4 mrd. kroner til SRHR i perioden 2020–2025. Dette inkluderer 760 mill. kroner til kampen mot skadelige skikker for perioden 2020–2023.

Likestilling er både et selvstendig mål med en egen budsjettlinje og et tverrgående hensyn i utviklingspolitikken. Det er besluttet at minst 50 pst. av norsk bilateral bistand skal ha likestilling som hoved- eller delmål. Likestilling støttes også under kap. 159 *Regionbevilgningene* og kap. 152 *Menneskerettigheter*.

Kap. 164 post 71 FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 154 post 72 FNs befolkningsfond (UNFPA)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 164, post 73 Sårbare grupper

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Sårbare grupper	378 071	117 840	30 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

Bevilgningen er rettet mot personer med funksjonsnedsettelse, tiltak for å avskaffe moderne slaveri, samt grupper som er spesielt utsatte for å bli smittet av hiv og aids.

Kap. 170, post 70 Sivilt samfunn*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Norske organisasjoner	1 590 169	1 133 260	739 980	141 320	0
Internasjonale organisasjoner	7 682	3 400	0	0	0
Tros- og livssynsminoriteters rettigheter	18 584	3 500	3 500	0	0
Tematiske program	53 244	0	0	0	0
Demokratiltak ved norske partier	2 876	2 852	0	0	0
Opplysningsarbeid	56 480	55 980	55 980	55 980	0

Utfyllende kommentarer:

I tillegg til avtalefestede midler per august 2021, vil nye flerårige avtaler inngås i løpet av året.

Kap. 171, post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 171, post 71 FNs barnefond (Unicef)

Det vises til omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner innledningsvis.

Kap. 171, post 72 FNs fellesfond for bærekraftig utvikling*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
FNs fellesfond for bærekraftig utvikling	0	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene er ikke juridisk forpliktet, da UD har inngått ettårige avtaler med fondene. Det ligger likevel politiske bindinger på støtte, som følge av Funding Compact og god FN-finansiering samt tydelig norsk profil for FN-reform internasjonalt.

Kap. 171, post 73 Internasjonale rekrutteringer og tilskudd til andre tiltak i FN*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Ekspert, juniorekspert	18 218	2 700	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Tallene gjelder inngåtte avtaler med eksperter, juniorekspert og FNs fredskorps.

Kap. 172, post 70 Verdensbanken*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Verdensbanken (IBRD, IDA)	1 074 351	98 351	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

For Verdensbankens utviklingsfond IDA for årene 2023–2025 (IDA-20) estimeres 1 170 mill. kroner årlig. IDA-19, som dekker årene 2020–2022, har siste innbetaling i 2022.

Påfyllingsforhandlinger for IDA-20 startet i 2021 og forventes konkludert mot slutten av inneværende år. Første innbetaling vil skje i 2023.

Kap. 172, post 71 Regionale banker og fond*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Regionale banker og fond	931 976	234 426	233 575	183 300	183 300

Utfyllende kommentarer:

For Afrikafondet for perioden 2023–2025 (ADF-16) estimeres 765 mill. kroner årlig. ADF-15 har siste innbetaling i 2022. Påfyllingsforhandlinger for ADF-16 vil starte i 2022, med første innbetaling i 2023.

Kap. 172, post 72 Strategisk samarbeid*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Strategisk samarbeid	9 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Posten dekker strategisk samarbeid med utviklingsbankene, og avtaler innen områder som er spesielt viktige for Norge inngås gjerne årlig. Beløpet som er juridisk bundet i 2022 er for et kapasitetsbyggingsprogram gjennom Verdensbanken for fremme av effektiv forvaltning av bl.a. valutareserver i sårbare stater.

Kap. 172, post 73 Gjeldslette*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2022	2023	2024	2025	2026
Gjeldslette	396 000	414 000	424 000	428 000	432 000

Utfyllende kommentarer:

I forbindelse med gjeldsletteoperasjonene for fattige land på 1990- og 2000-tallet gikk Norge med i to multilaterale initiativer: Heavily Indebted Poor Countries Initiative (HIPC; 1996) og Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI; 2005)

Norge bidrar derfor til å kompensere Det internasjonale utviklingsfondet (IDA) i Verdensbanken for dets gjeldslette gjennom Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI) og avsetninger for restanseklarerer. Norge bidrar videre med å kompensere IDA for løpende Heavily Indebted Poor Countries (HIPC)-gjeldslette og avsetninger for restanseklarerer, samt til det multilaterale gjeldsletteinitiativet MDRI i Afrikabankens utviklingsfond Afrikafondet (ADF) og Grant Compensation i ADF. Bidragene samkjøres med de treårige kapitalpåfyllinger i IDA og Afrikafondet, som forankres i romertallsvedtak i Prop.1 S.

Planlagte påfyllinger av de to fondene (IDA og ADF) er fra 2023 tatt høyde for i tabellen, med utgangspunkt i estimerte påfyllinger av de to fondene (se over).

Kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen

i mill. kroner

Tiltak	2022	2023	2024	2025	2026	Total binding
Indonesia – resultater og siv.samf.	790	790	790	790	0	3 160
Sentral-Afrika inkl. Gabon resultatbasert	175	175	175	175	0	525
Liberia (gjennom Verdensbanken)	45				0	0
Brasil – urfolksorg. og siv.samf.	265	300	300	200	0	1 065
Colombia	600	400	400	400	0	1 800
Ecuador	130				0	130
Sivilsamfunnsportefølje	400	400	400	400	0	1 600
Andre strategiske satsinger	300	200			0	500
Multilateralt (GCF)	100	100			0	200
Sum	2 760	2 190	2 065	1 965	0	

Tabellen gjengir bindinger som ligger i inngåtte bilaterale avtaler og tilskuddsavtaler. Flere bilaterale avtaler er under forhandling, og vil inngås i løpet av kort tid. Utbetalinger under de resultatbaserte bilaterale avtalene vil avhenge av hvor store utslippsreduksjoner landene faktisk leverer.

Utfyllende kommentarer:

Regjeringens klima- og skoginitiativ forvalter ca. 8 pst. av det årlige bistandsbudsjettet. Klima- og skoginitiativet inngår langsiktige partnerskap med tropiske skogland som viser vilje til å få ned utslipp fra avskoging, men beholder betydelig fleksibilitet i forhold til omfanget på årlige utbetalinger. De bilaterale samarbeidene er bygget på at vi betaler for en andel av et lands årlige utslippsreduksjoner fra avskoging og skogforringelse, men ikke alle land klarer å levere resultater i form av utslippskutt hvert år. Som del av budsjettstyringen overplanlegger vi derfor på budsjettet per år, uten at vi overforplikter i form av juridisk bindende avtaler. Det er avgjørende at samarbeidene har en langsiktig horisont for at de resultatbaserte landpartnerskapene skal bidra til utslippskutt over tid.

Norge har, først med de langsiktige løftene som ble gitt til Brasil, Guyana og Indonesia under Stoltenberg 2 regjeringen, vært et internasjonalt foregangsland for langsiktig, resultatbasert finansiering av utslippsreduksjoner fra tropisk skog. Norge sin lederrolle har vært viktig for å få med andre land, og privat sektor i innsatsen. I dag er Tyskland en større giver enn Norge på området, og Storbritannia har lovet å øke sin innsats for klima og natur i forbindelse med Klimatoppmøtet i Glasgow i år. På Biden sitt klimatoppmøte i april lanserte vi LEAF-koalisjonen, bl.a. sammen med USA, Storbritannia og ni store, globale selskaper. Koalisjonen lovet å bidra med til sammen minst 1 mrd. USD til land som leverer utslippsreduksjoner fra tropisk skog.

Alle løfter og forpliktelser dekkes innenfor Klima- og skoginitiativets budsjett og er basert på Stortingets føringer om høyt nivå for satsingen fram til 2030. For perioden 2021- 25 har Klima- og skoginitiativet per nå inngåtte politiske forpliktelser for betalinger for utslippsreduksjoner i Indonesia (gjenstående fra 2010-forpliktelsen inngått av regjeringen Stoltenberg), en forpliktelse på 400 mill. per år for resultater til Colombia fram til 2025 samt 470 mill. til politiske milepæler fram til 2022, resultatbasert finansiering til Gabon med 135 mill. kroner per år og støtte til Republikken Kongo med 40 mill. kroner per år i perioden fram til 2025. Klima- og skoginitiativets politiske forpliktelser inngås normalt for en lengre periode og ikke per år for å opprettholde fleksibilitet, men i tabellen har vi lagt inn årlig anslått gjennomsnitt for oversiktens skyld. Der avtalen omhandler betaling for resultater (Colombia, Indonesia og Gabon) vil utbetalingene avhenge at reduserte utslipp faktisk oppnås og verifiseres av en uavhengig tredjepart.

Klima- og skoginitiativet inngår også strategiske partnerskap for å bidra til å bekjempe drivere bak avskogingen. Dette omfatter private- offentlige partnerskap, samarbeid med internasjonale organisasjoner og sivilsamfunnet. Det er nylig inngått avtaler støtte til sivilsamfunnsorganisasjoner med forpliktelser for perioden 2021-2025. I de juridiske avtalene som inngås beholder Klima- og skogpartnerskapet en viss fleksibilitet slik at vi ikke overforplikter omfanget av utbetalinger per år utover den økonomiske rammen vi er gitt av Stortinget. I Brasil har klima- og skoginitiativet inngått avtaler med sivilsamfunnet for å støtte arbeid i verneområder og urfolksterritorier for å bidra til at avskogingen ikke øker ytterligere og det er ingen løfter til myndighetene etter 2020.